

HE 106/2009 vp Hallintovaliokunta

JAAKKO VOTTONEN
Toimitusjohtaja
Aseteknikko
ASETEKNO OY

EDUSKUNTA

Hallintovaliokunnan käyttöön
Ei julkaistavaksi

Hallintovaliokunta

Esitykset ampuma-aselain muuttamisesta

2 § Ampuma-ase

”*Ampuma-aseella* tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaannuttavia aineita siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmiselle. Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on ilman erityistietoja ja –taitoja muunneltavissa toimivaksi ampuma-aseeksi.”

Muutosesitys

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen *paineilman* tai *jousivoiman* avulla voidaan ampua luoteja, nuolia, hauleja, muita ammuksia tai lamaannuttavia aineita ja sähkövirtaa siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmisille.

Perustelut:

Esityksessä on jätetty pois kohta, jossa mainitaan ”ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on ilman erityistietoja ja –taitoja muunneltavissa toimivaksi ampuma-aseeksi”. Edellä mainittu voidaan korvata kun ase on rungossa on tunnistenumero ja runko on viranomaisien kirjanpidossa. Tällöin ei ole merkitystä minkä muotoinen, näköinen tai mistä materiaalista tuote(ase) on valmistettu. Ampuma-aseen muotoa ei ole missään määritelty minkälainen ampuma-aseen ulkomuodoltaan on oltava, ei myöskään valmistukseen käytetyt materiaalit eikä valmistustavat.

Koko pykälä lähtee vanhakantaisesta ajattelusta, jossa aseiden muoto, materiaalit ja valmistustavat ovat ne, joilla aseita on tehty satoja vuosia aina näihin päiviin saakka. Käytävissä olevalla tietotaidolla ja tuotantotekniikalla voidaan valmistaa ampuma-aseita, jotka eivät millään lailla muistuta vanhakantaisia ampuma-aseita niiden muotonsa, toimintatapansa kuin materiaalinkaan osalta.

Mainitsen tässä muutamia:

Sähkölamautin (sähköase), jossa ammutaan kaksi sähköjohtoa ihmiseen ja sitä kautta riittävä määrä sähkövirtaa, jolla kohde lamautetaan. Väärin käytettynä kyseisellä aseella voidaan helposti aiheuttaa uhrin kuolema. Sähkölamautin tunnettiin viisikymmenluvulla tuotenimikkeellä sähköpiiska, jota käytettiin eläinten taltuttamiseen. Sen käyttö kuitenkin kiellettiin jo silloin koska se aiheutti kohtuuttomasti eläimille kipua ja tuskaa.

Tältä näkökulmalta katsottuna ihminen on tällä hetkellä huomattavasti huonommassa asemassa kuin eläin.

Laserase, jolla voidaan aiheuttaa vaurioita ihmiselle (ihmisen näölle) hyvinkin pitkien matkojen päähän ilman, että kohde tietää tai tuntee tullessa hyökkäyksen kohteeksi.

Sähkö- ja laserase eivät millään tavalla muistuta ulkomuodoltaan eikä valmistustavaltaan ja materiaaliltaan tavanomaista ampuma-asetta.

Paineilma-aseet ovat uusi innovaatio, jossa säiliöön varastoidulla korkealla ilmanpaineella saadaan luodille sama lähtönopeus kuin ruutikaasullakin. Luodin painolla ei ole suurta merkitystä.

Jousitoimisella ilma-aseella päästään myös samoihin nopeuksiin kuin edellä mainituilla paineilma- ja ruutikaasuaseilla kuitenkin niin, että luodin painolla on merkitystä.

3 §

Aseen osa

”Aseen osalla tarkoitetaan ampuma-aseesta irrallisena olevaa aseiden runkoa, piippua, patruunapesää, sulkulaitetta ja sen runkoa, sulkukappaletta, äänenvaimenninta sekä niitä toiminnallisesti vastaavia osia.”

Muutosesitys

Aseen osalla tarkoitetaan ampuma-aseesta irrallisena sekä deaktivoitussa aseessa olevaa aseiden runkoa, irrallista patruunapesää, sitä osaa rihlattua tai rihlaamatonta piippua, jossa on patruunapesä, sulkulaitetta ja sen runkoa sekä irrallista tai kiinteää sulkukappaletta.

Perustelut: esityksessä on jätetty pois piippu, johtuen siitä, että ilman patruunapesää olevaa piippua ei voi suoraan käyttää aseiden osana. Mikäli patruunapesätön piippu otetaan aseiden osana kirjanpitoon joudutaan piipun pituudesta riippumatta ottamaan kirjanpitoon rihlatut tai rihlaamattomat piipun pätkät. Piipun ja putken pätkiä ei kuitenkaan voida käyttää aseiden valmistukseen.

”Toiminnallisesti vastaavat osat” on jätetty pois siksi, että se on hyvin epämääräinen ja laava ilmaisu ja antaa viranomaisille **kohtuuttoman oikeuden** tulkita minkä osan hyvänsä aseeseen osaksi.

Toiminnan kannalta aseessa ei ole epäoleellisia osia kun asetta käytetään niin kuin on alkuperäisesti suunniteltu käytettäväksi. Aseissa on paljon osia, joita käytetään muissakin konstruktioissa kuin vain aseissa, eivätkä ne ole tällöin aseeseen osia.

Esimerkiksi suoravetolukkoisessa pienoiskiväärissä (hiihtoampumapienoiskivääri) toiminnallisia osia ovat haulit, jotka muodostavat sulun. Samoja haulia käytetään myös polkupyörien eri haulilaakereissa. Missään vaiheessa kuulalaakerihaulit eivät ole yksinomaan aseeseen osia.

10 §

”Erityisen vaaralliset patruunat ja amukset

-
-
-

3) pistoolissa tai revolverissa käytettäväksi suunniteltuja ja valmistettuja KESKISYTYTTEISIÄ patruunoita, joissa on reikäpäinen ammus tai kohteeseen osuessaan vaikutukseltaan laajenevuuteen perustuva ammus;

Muutosesitys

Sana KESKISYTYTTEINEN tulee poistaa, jotta kaikki pistoolissa ja revolverissa käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut reikäpäiset amukset tai kohteeseen osuessaan vaikutukseltaan laajenevuuteen perustuvat amukset saadaan erityisen vaarallisten patruunoiden ja vaarallisten ammusten ryhmään.

Yleisistä tiedotusvälineistä saadun tiedon perusteella niin Jokelan kuin Kauhajoen koulusurmat ammuttiin nimenomaan reunasytetyillä (reunakantaisilla) suuren lähtönopeuden omaavilla laajenevilla reikäpäisillä patruunoilla. Tätä näkökantaa puoltaa myös se, että kaikki henkilöt, joita ammuttiin kuolivat heti. Sodissa, joissa on käytetty *normaaleja* ammuksia samanlaisissa taistelutilanteissa, välittömästi kuolleiden määrä on ollut huomattavasti pienempi.

Kyseiset patruunat ovat niin sanottuja lopetuspatruunoita, joilla kohde pyritään välittömästi eliminoimaan (lopettamaan, tappamaan).

Tarkkuusammuntaan tarkoitettut pienoispistoolit (TT3) kestävät pienen määrän ampua näitä patruunoita.

Myös viranomaisilta pitäisi kieltää näiden patruunoiden käyttö normaalissa aseeseen käyttötilanteessa.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

-
-

2) Sellaisten aseiden osien hankkiminen ja hallussapito, joiden hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus kyseisiä aseiden osia vastaavista aseiden osista kootun ampuma-aseiden hallussapitoon.

Muutosesitys

Kyseinen aseiden varaosien hallussapito tulee rajata niin, että aseiden runko on aina hallussapitoluvan alainen aseiden osa. Aseiden rungossa tulee olla tunnistenumero ja sama numero hallussapitoluvassa. Myös varaosina olevilla aseiden rungoilla tulee olla oma erillinen hallussapitolupa kuin myös deaktivoitujen aseiden rungoilla vaikka deaktivoitu ase on muuten lupavapaa.

Aseiden rungon maahantuonti ja maasta vienti tulee olla luvanvaraista.

Maailmalla on tällä hetkellä tarjolla aseita koottavina osina. Niistä aseiden kokoaminen ei vaadi enempää ammattitaitoa kuin erään huonekaluliikkeen myymän keittiöjakkaran kokoaminen. Aseiden kokoaminen ilman naarmuja vaatii yhden erikoistyökalun, jonka saa Amerikasta muutamalla eurolla. Työkalun voi tarvittaessa korvata ihan tavallisilla putkipihdeillä.

Mikäli kohta kaksi jää voimaan voidaan yhdellä luvallisella aseella tuoda määräämätön määrä laillisesti aseiden osia maahan ja valmistaa niistä laillisia tai laittomia aseita.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

-
-

"2a) äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttava lupa;"

Muutosesitys

Äänenvaimennin ei ole millään tavoin aseiden toiminnallinen osa eikä siten tule sisällyttää aseiden osaluetteloon. Se on käyttäjältä riippuen tarpeellinen tai tarpeeton lisävaruste ja se pitää sillä tavoin käsitellä. Vaimentaja on melun torjuntalain mukainen tuote, joka säästää ympäristöä ampumamelulta sekä suojaa kuulovaurioilta. Korkeapaineaseissa pääsääntöisesti äänenvaimennin asennetaan asekohtaisesti eikä se ole vaihtokelpoinen toiseen aseeseen (pois luettuna TT3 itselataava kertatuli aseet, ns. reserviläiskiväärit). Voidaan yhdistää aseiden hallussapitolupa ilman merkintää. Vaimentajaan merkitään aseiden tunnistenumero.

45 §

Hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Hankkimislupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle.....

Muutosesitys

Ulkomaalainen, joka on saanut Suomen kansalaisuuden, saa hakea aseenn
hankkimislupaa 6.§:ssä kohdan 4-7 , 9 ja 12 aseille sen jälkeen kun henkilö on ollut
vähintään kaksikymmentä (20) vuotta Suomen kansalaisena.

Viranomaisilla ei välttämättä ole mitään tietoa teoista, joita henkilö on tehnyt ennen
Suomeen tuloaan.

45 c §

Soveltuvuustesti

Muutosesitys

Soveltuvuustesti voi olla ihan hyvä lisätesti. Kuitenkin on paljon tärkeämpää järjestää
turvallisen aseenn käsittelykurssi silloin kun henkilö hakee ensimmäistä asetta.

Turvallinen aseenn käsittelykurssi tulisi suorittaa myös silloin kun henkilö hakee 6. §:ssä
kohdan 4 – 7 ja 12 kohtaan kuuluvalle ja itselataava kertatuli (TT3) kiväärille
hankkimislupaa. Kurssi olisi maksullinen ja sen järjestäisi

Maanpuolustuskoulutusyhdistykseen kuuluvat reserviläisjärjestöt. Kursseilla voitaisiin
käyttää puolustusvoimien taisteluvälinemateriaalia. Kurssin pituus olisi muutamia päiviä.

Kurssiohjelman laatisivat Sisäministeriö, Puolustusministeriö ja reserviläisjärjestöt
yhdessä. Kurssille osallistuminen ei edellyttäisi mihinkään seuraan kuulumista. Vain
kurssin hyväksytyksi suorittanut saisi hankkia edellä mainittuja ampuma-aseita. Suuri riski
on tällä hetkellä se, että henkilöt eivät osaa käyttää hankkimiaan monimutkaisia aseita.

Lisäesitys

Henkilön, joka harrastaa aktiivisesti kilpa-ammuntaa tulisi saada vaihtaa loppuun
ampumansa ase kaliiperiltaan ja toimintatavaltaan samanlaiseen uuteen ampuma-
aseeseen ilmoitusmenettelyllä, eikä raskaalla hankintalupamenettelyllä.

53 §

Hallussapitoluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

Metsästys- ja urheiluammunnan tulostaso on paljolti kiinni ampuma-aseenn laadusta.
Mikäli aseiden luvat ovat määräaikaisia, ei kukaan osta/hanki kallista laadukasta asetta
saadakseen omistaa ja käyttää sitä vain määräajan.

Luonnos

Valtioneuvoston asetus ampuma-aseasetuksen muuttamisesta

12 §

Kaupan harjoittamiseen oikeutetun ase-elinkeinonharjoittajan velvollisuus pitää tiedostoa

Muutosesitys

Se mitä kohdassa 1) elinkeinonharjoittaja on veloitettu pitämään tiedostoa tulee Poliisihallinnon pitää keskitetysti ja luotettavasti tiedostoa koko asemäärästä niin, että se ei ole ristiriidassa elinkeinonharjoittajan pitämän tiedoston kanssa. Poliisihallinnon tulee luoda tietojärjestelmä, johon elinkeinonharjoittaja voi reaaliajassa ilmoittaa tapahtumat. Tällöin elinkeinonharjoittajan tiedostot voidaan hävittää talouskirjanpitolain säätämässä aikataulussa.

Kohdassa 3) esitetyn pakkausmerkinnän (latauserän)merkitseminen elinkeinonharjoittajan pitämään tiedostoon on täysin kohtuuton toimenpide. Myytäessä 5000 kpl patruunoita joudutaan tekemään kuusisataa (600) kirjausmerkkivientiä. Latauserä merkinnällä on merkitystä normaalille ihmiselle pääsääntöisesti silloin kun latauserässä esiintyy puutteita tai vajaatoiminta häiriöitä. Rikoksen selvittämisen kannalta kyseisellä merkinnällä ei ole merkitystä, koska rikollinen hävittää rasiat ennen rikosta tai vaihtaa siihen toisen latauserän patruunoita. Epäselväksi jää miten kirjaustapahtuma merkitään itseladattujen patruunoiden osalta.

Asevelvollisuuden suorittaminen aseluvan lupahankintaperusteena.

Koska aselupahakemus ei ole rikollista toimintaa ei varusmiesten terveystietoja eikä heidän muitakaan varusmiesaikaisia tekemisiä ole syytä antaa toisen viranomaisen tietoon. Poisluettuna mielenterveyteen liittyvät palveluksen keskeytykset. Rikosoikeudelliset seuraamukset on löydettävissä oikeuden pöytäkirjoista. Suomessa naiset suorittavat hyvin pienessä määrin asepalveluksen. Otettaessa varusmiespalvelu yhdeksi aseluvan myöntämisperusteeksi tarkoittaa se sitä, että miehet eivät ole naisten kanssa tasa-arvoisessa asemassa aselupia myönnettäessä.

Ampumaseuratoiminta

Ampumaseuratoiminta esitettyssä muodossa ei ole hyvä ratkaisu, sillä se mahdollistaa sisäisen aseryhmittymän muodostumisen, jota kukaan ei valvo. Tällainen aseilla varustettu henkilöryhmä (ampumaseura) on mitä suurin uhka niin sisäiselle kuin ulkoisellekin turvallisuudelle.

Lopuksi

Olen suppeasti käsitellyt niitä osa-alueita, jotka aseteknisesti liittyvät ase-elinkeinoon harjoittamiseen ja siihen työkenttään, josta ase-elinkeinoonharjoittajat ovat vastuussa ja jossa he joutuvat työskentelemään.

Toivomus on, että laki olisi selkeä ja se mahdollistaisi metsästyksen, ampumaurheilun sekä ase-elinkeinoon harjoittamisen jatkossakin.

Helsinki 10.03.2010

Jaakko Vottonen
toimitusjohtaja
aseteknikko
puh. 09-764006
gsm 050-330 6395
jaakko.vottonen@asetekno.fi

ASETEKNO OY
Pälkäneentie 18/PL94
00510 Helsinki